

Ikke automatisk inhabil når ektefelle er involvert

Kommunal Rapport 02.10.2017

Om en ektefelle til en politiker nyter godt av en omorganisering, gjør det ikke politikeren umiddelbart inhabil, påpeker jussprofessor Jan Fridthjof Bernt.

Spørsmålet om en politiker blir inhabil hvis en ektefelle nyter godt av en omorganisering, henger sammen med om fordelene er så spesielle at den kan svekke tilliten til politikeren, mener Jan Fridthjof Bernt.

Spørsmål fra leser: I en kommune er det en varsler – som er økonomisjef/ økonomiansvarlig. Alle har akseptert at vedkommende har opptrådt korrekt. En av de som «rammes» av varslingen, er rådmannen.

Etter at varslet er gitt, omorganiserer rådmannen administrasjonen. Et ledd i dette er at varsleren fratras oppgaven som økonomiansvarlig. Oppgaven skal gis til en overordnet.

Omorganiseringen etter at saken har vært fremlagt for formannskapet. I formannskapet sitter en person som er gift med en av de som kan komme til å overta oppgaver som er nå er fratatt varsleren. Hun har i varslersens sykdomsfravær hatt oppgaven med å legge frem regnskapsrapporter.

Er medlemmet av formannskapet habil til å behandle omorganiseringen?

Bernt svarer

I [arbeidsmiljøloven § 2 A-2](#) nr. 1 har vi en bestemmelse med forbud mot gjengjeldelse mot arbeidstaker som har varslet på lovlig måte etter bestemmelsene i lovens [§ 2 A-1](#). Her er lovens regel at «Dersom arbeidstaker fremlegger opplysninger som gir grunn til å tro at det har funnet sted gjengjeldelse i strid med første eller andre punkter, skal det legges til grunn at slik gjengjeldelse har funnet sted hvis ikke arbeidsgiveren ...sannsynliggjør noe annet». Det grunnleggende spørsmålet i denne saken er dermed om rådmannen kan gi en overbevisende forklaring på hvorfor varsleren nå blir fratatt disse arbeidsoppgavene.

Medlem av formannskapet vil bare være inhabil når denne saken behandles der, hvis denne delen av omorganiseringen vil kunne gi ektefellen fordeler eller ulemper som må anses som «særegne forhold ...som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet» ([forvaltningsloven § 6](#), andre avsnitt). Dette må vurderes helt konkret, både ut fra hvor viktige og store endringer det er tale om, og ut fra hvor sannsynlig det er at dette vil skje. **Jeg vil tro at hvis det bare er tale om å beholde ansvar for å legge frem regnskapsrapporter, vil det ikke være tilstrekkelig til å gjøre ektefellen inhabil, men dette vet jeg for lite om til å ha noen sikker mening om.**